

Slovenski

čebelar

Glasilo
Slovenskega
čebelarskega
društva
v Ljubljani

Št. 5 * Maj

Letnik XXXVIII

Vsebina:

Laži satniki	65	Pismo začetniku	73
Poročilo o rednem letnem občnem zboru Slov. Čebelarskega društva	67	Opazovalne postaje	75
Pripombe k pravilniku	71	Društvene vesti	76
Srez Brežice	72	Vesti iz podružnic	77
		Drobiž	79

Mali oglasi

Prodajam 8 novih A. Ž. panjev po Din 100.—. Pišite na naslov: Franc Seliškar, Brezje 31, p. Dobrova pri Ljubljani.

Kupim več majskih rojev. Ponudbe s ceno je poslati na naslov Anton Bečaj, krojač, Sv. Vid 9, p. Begunje pri Cerknici.

Kupim 10 majskih rojev. Ponudbe z navedbo cene pošljite na naslov Martin Debeljak v Ljubljani, Kodljevo 8 (Mestna pristava).

Kupim dobro ohranjeno točilo na 3 A. Ž. sate. Ponudbe stavite na Ivan Pintar v Ljubljani, Semeniška ulica 2.

Prodajam 5 A. Ž. panjev, obljudenih. Cena po dogovoru. Valentin Jakelj, župnik, Lahovče, p. Komenda.

Čebeljak za 12 A. Ž. panjev (3 vrste po 4 panje) prenosljiv, malo rabljen, prodajam za Din 700.—. Informacije pri D. Pehovski, Rakek.

Prodajam 10 osvetljenih panjev A. Ž. mere na 9 satov s čebelami. Cena po Din 275.— za komad. Jožef Černešek, čebelar, Leveč 8, p. Laporje pri Slov. Bistrici.

Novo!

Nova čebelarska knjiga

Fr. Donat Jug: „Praktični čebelar“

je izšla

Usebuje

vso neobhodno potrebno snov, ki jo mora obvladati napreden čebelar.

Opisuje

kratko zgodovino čebelarstva, važne pojme o čebelarstvu, anatonijo čebel, vsa opravila v panju, zboljšavanje čebelnih družin, čebelne bolezni, oskrbovanje čebel po letnih dobah, rojenje, med, vosek, prevažanje v pašo, ropanje, čebelni sovražniki itd.

Obsega

300 strani in 140 slik.

Potrebna

je za začetnike in izkušene čebelarje.

Cena

v predprodaji do konca meseca junija, mehko vezana Din 35.— in pošt-nina Din 5.—, v celo platno vezana Din 45.— in pošt-nina Din 5.—.

Od meseca julija dalje bo cena znatno višja. Znižano ceno hoče odbor omogočiti da si nabavijo knjigo tudi revnejši čebelarji. Čebelarji, izpopolnite svoje čebelarsko znanje, dvignite svoje čebelarstvo, naročite knjigo, ki Vam bo vodnica vse življenje.

Naročajte knjigo pri glavnem tajništvu ali v Društveni čebelarni. Knjigo pošiljamo le proti predplačilu.

Številka**5****Laži satniki¹⁾**

Henrik Peternel — Trnovlje.

Dasi sem to tako važno kakor priprosto pripravo v prejšnjih letnikih »Slov. Čeb.« že večkrat opisal, in opozoril na neverjetno mnogostransko porabnost lažisatov, niso našla moja takratna priporočila pozornosti. Umevno je, da se za tako malenkost nihče ne zmeni; taka reč se zdi čebelarjem preveč priprosta, da bi od nje mogli pričakovati koristi.

Nadaljeval sem z uporabo lažisatov, ker so bili že v prvih letih, ko sem jih uvedel v svojem čebelarstvu, uspehi presenetljivi. Uporabljam jih vsa ta leta, in čim dalj jih uporabljam, tem bolj sem prepričan, da napravi njih uporaba A.-Ž. panje porabne za vse pašne razmere in v vseh okolnostih. Vse pritožbe čez A.-Ž. panje, češ, da se ne da v njih plodišče in medišče zmanjšati, kadar treba, bi takoj prenehale, ako bi začeli čebelarji uporabljati lažisate v ta namen. To me je napotilo, da jih opišem še enkrat, zlasti njih uporabo.

Lažisat (ali slepi sat) si napravi čebelar na sledeči enostavni način. V prazni satnik (okvir) pritrdimo po dolgem 5—10 mm debele letvice, takšne, kakršne rabimo za satnike. Pribijemo jih vzporedno tako, da so oddaljene druga od druge po 5—8 mm, in je potem ves notranji prostor satnika izpolnjen z letvicami. Prehodi med njimi zna-

šajo 5—8 mm. Slika natančno kaže, kakšni so taki sati. Napolniti satnik s celo desko, ni priporočno, ker je tak lažisat pretežek, deske se izbočijo, in, kar je najslabše, s polno desko napolnjen satnik loči ulice med sati, skozi lažisate iz letvic z vmesnimi prostori po 5—8 mm lahko prehajajo čebele neovirano in lahko preganjajo večče. V prehodih se mudijo kaj rade starejše čebele, ki jim ni do družbe mladic v gnezdu. Ker je med letvicami le 5—8 mm prostora, ne morejo čebele tam staviti satja.

Kdor misli uporabljati lažisate, naj jih napravi primerno veliko število; z nekoliko sati ne bo dosegel ničesar. Starejši čebelarji naj napravijo lažisate iz zavrženih satnikov, mesto da jih sežigajo, začetniki pa jih morajo napraviti iz novih letvic.

Pri vsajanju manjših naravnih rojev v A.-Ž. panj, so lažisati neobhodno potrebni. Priporočalo se je, naj čebelar združuje manjše roje z neoprašenimi maticami, da more združeni roj zasedati vsaj vse plodišče A.-Ž. panja. Ta nauk je dober, ako ni čebelarju do tega, da bi množil število plemenjakov, in ako ima dovolj mladih matic, katere si je posebej vzredil. A taki čebelarji so izjema. Ako tedaj čebelar vsadi več takih rojev skupaj v plodišče A.-Ž. panja, se neredko pripeti, da se edina od čebel izbrana matica na prahi ponesreči. Ako ima čebelar kako drugo matico, bo osirotelemu roju lahko pomagal, kaj pa kadar nima nobene? Bo-li roju dal zalege

¹ Op. ured. Lažisati so izum gosp. Peternela.

iz drugih panjev, da si matico izpodredi? Ako to stori, bo roj za nič, ker se bodo rojeve čebele postarale, še preden bo nova matica začela zalegati.

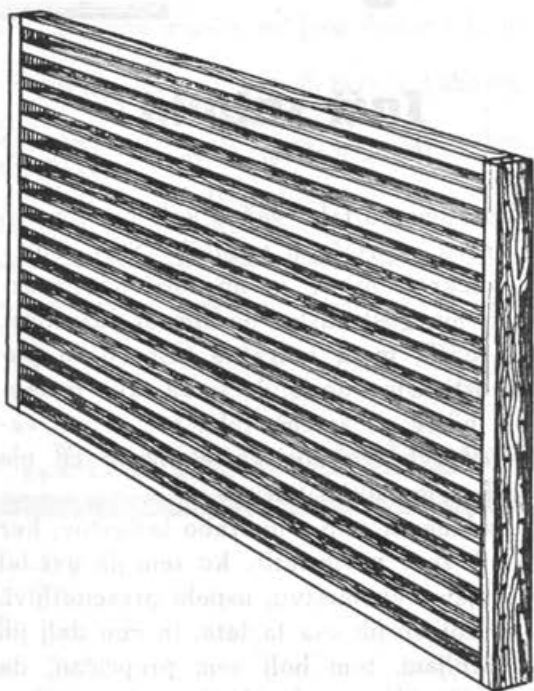
Kolikega pomena je uporaba lažisatov pri vsajanju manjših rojev! Z njih uporabo je mogoče vsaditi majhen roj v plodišče, drugega v medišče istega A.-Ž. panja. Ker sta roja preslaba, da bi popolnoma zasedala vsak polovico panja, zapremo natančno prehod iz medišča v plodišče, denemo v sredino medišča in plodišča nekaj satnikov s celimi satnicami, na njih desno in levo stran pa toliko lažisatov, da sta oba prostora izpolnjena. Nato vsadimo en roj v medišče, drugega v plodišče A.-Ž. panja, kjer se bosta zbrala na satnicah v sredini. Utegnil bi kdo reči, da lahko zastavimo vse medišče in vse plodišče s satnicami. Ta gotovo še ni videl, kakšne so nezasedene satnice po 14 dneh: vse zvite in razjedene, zrele za prestop. Ako kdo misli, da lahko da rojem samo nekaj satnic, ostali prostor pa pustí prazen, gotovo ni še tega pozkusil, sicer bi vedel, da se roj zbere tam, kjer ni satnikov in začne staviti satje po svoji volji, satnice pa zanemarja.

Torej brez lažisatov ne gre. Z njih uporabo si zagotovimo vsaj eno mlado matico, ker se od dveh gotovo ena srečno spraši. Ako se ena matica na prahi zgubi, potegnemo samo ločilno desko kaka 2 cm nazaj, in roja se združita sedaj sama, ne da bi se bili mi s tem ukvarjali pred nekoliko dnevi. Razložek je v tem, da se je vsaj ena matica srečno oprasila. Čez nekoliko dni, ko se čebele popolnoma pomirijo, uredimo panj tako, da damo vse satnike s satnicami v plodišče. Ako se obe matici srečno oplodita, lahko porabimo eno matico drugod, roja pa šele sedaj združimo. Zamujenega ni nič, ker roji z mlado matico začnejo šele po obhoji matice z vneto delati.

Lažisati so tudi potrebni pri narejanju rezervnih družinic. Pri lanskim tečajem za vzrejo matic in narejanje rezervnih družin, so udeleženci to videli na svoje oči. V sredino sem dal sat z godnimi matičniki, na

desno tega eno satnico, na levo en izdelan sat z medom in vodo, ostali prostor sem pa zastavil z lažisati. Na vse to sem vsul po dve pergišči mladice, in rojček je bil narejen. Do jeseni sem lažisat za lažisatom zamenjal s satnico, ki sem jo dal med dva izdelana sata, in družine so sedele jeseni na 7—9 satih, ter bile sposobne za zazimljenje.

Zgodi se tudi, da čebelarju ta ali oni panj opeša, bodisi, da se je močno izrojil,

ali pa je matico prelegel, in ima na eni strani skoraj popolnoma nezasedene sate, kar je najboljša vaba za roparice, ako se paša pretrga. V tem primeru s pridom vzamemo tej družini malo zasedene sate, na njih mesta pa denemo lažisate, odvzete pa damo družini, ki jih najbolj potrebuje, in jih lahko dobro zasede. S pomočjo lažisatov more čebelar torej pašo boljše izkoristiti in preprečiti ropanje.

Da je uporaba lažisatov velike koristi tudi pri zazimljenju slabjših družin, bo vsak uvidel, kdor ve, kolike žrtve zahteva prvi mraz v takih družinah. Cele kopice čebel ostanejo na stranskih satih, kjer otrpnejo in umrjejo. Ako bi čebelar pri zazimovanju odstranil slabše zasedene sate

in jih zamenjal z lažisati, bi se čebele s stranskih satov z lahkoto potegnile skozi reže med letvicami lažisatov v zimski grozd. Niti ena čebela ne bi zmrznila.

Iz povedanega je razvidno, da so lažisati v veliko primerih pravi blagoslov za čebelarstvo, saj se da z njimi, ako jih denemo ob straneh v plodišču, štiri tedne pred koncem glavne paše neprimerno močno zaleganje preprečiti in s tem pomnožiti medeni pridelek, ne da bi zato družina oslabela, kar se vselej zgodi, ako matico pripravimo.

Na koncu moram opozoriti cenjene čebelarje še na to, da tistega, kateri zna z mizarским orodjem le količkaj ravnati, lažisatnik prav malo stane. Hranimo ga lahko kjerkoli, saj takih satov ne razjedajo ličinke več, in jih tuje čebele ne morejo izropati.

Poročilo

o rednem letnem občnem zboru Slov. Čebelarškega društva, ki je bil dne 24. marca 1935 v Celju.

Poroča tajnik Dermelj.

Lepo število slovenskih čebelarjev se je zbralo na 37. občnem zboru, ki je bil to pot v Celju. Po delegatih je bilo zastopanih 45 podružnic z 78 glasovi. Nekaj delegatov je došlo še med zborovanjem. Navzočnih čebelarjev je bilo čez 100.

Ker je bil od 8 do 10 občni zbor Zveze čebelarških podružnic za mariborsko okrožje, se je društveni občni zbor začel takoj po 10. Otvoril in vodil ga je predsednik g. prof. J. Verbič.

Uvodoma je ugotovil, da je bil občni zbor pravilno sklican in da je glede na ugotovljeno število navzočnih delegatov tudi sklepčen. Vse navzočne delegate in ostale čebelarje je iskreno pozdravil in se jim zahvalil za udeležbo. Nadalje je imel spominski govor, posvečen blagopokojnemu viteškemu kralju Aleksandru I. Omenil je njegove velike zasluge in pokroviteljstvo nad vseslovanskim čebelarškim kongresom in razstavo, ki je bilo menda zadnje, kar jih je Nj. Veličanstvo prevzelo. Vsi navzočni so govor predsednika poslušali stoje ter s trikratnim »Slava« klici počastili spomin blagopokojnega. Gosp. predsednik je omenil veliko radost vseh čebelarjev, ker je postal novi kralj, Nj. Veličanstvo Peter II., ki je zaščitnik vseh čebelarških društev v Južo-

slaviji. Navzočni so s trikratnim »Živio« klici pozdravili našega kralja Petra II. ter z navdušenjem odobrili predlagano udanostno brzojavko, ki jo je gosp. predsednik prečital. Istotako je bil tudi navdušeno odobren brzojavni pozdrav ministru za kmetijstvo g. dr. Dragotinu Jankoviču.

Po tem govoru je g. predsednik opisal še splošen položaj našega čebelarstva in delo, ki ga bo še treba izvesti bodočemu društvenemu odboru. Treba je čebelarjem strokovnih knjig, tečajev in predavanj. Društvo pa neobhodno potrebuje lastnih prostorov, to je svojega doma, kjer bo moglo svoje delovanje vršiti nemoteno in še v večjem obsegu kot doslej. Izvesti bo treba tudi samopomoč vseh včlanjenih čebelarjev za primer raznih nezgod. To delo in še drugo so velika vprašanja, ki jih bo moral reševati novi odbor.

Ko je predsednik končal svoj govor je občni zbor na predlog g. Iva Verbiča izvolil g. Tita Grčarja, šol. uprav. in g. Antona Skrabo, oba z Barja, za overovatelja zapisnika.

Ker se k debati o tem poročilu ni nihče zglasil k besedi, je predsednik prosil tajnika, da poda svoje tajniško poročilo.

Tajniško poročilo.

Na današnjem zborovanju podajam pregled in obračun odborovega delovanja v enem izmed jako pomembnih let v dobi obstoja našega društva. Redkokdaj se združijo v enem letu tako važni dogodki, kot jih je lansko leto dočakalo naše društvo. Naj omenim na prvem mestu 200 letnico rojstva Antona Janšee, ki jo je društvo proslavilo v Ljubljani in tudi v Janševem rojstnem kraju na Breznici. Komaj pa je društvo zaključilo Janševo proslavo, že se je začelo pripravljati na vseslovanski čebelarški kongres in razstavo v Beogradu. Poleg teh dveh pa je odbor urejeval še več drugih bolj in manj važnih društvenih zadev, o katerih bom poročal pozneje.

Preden pa nadaljujem s poročilom, si štejemo v dolžnost, da izrečem v imenu odbora toplo zahvalo predvsem kralj. banski upravi, ki je tudi v preteklem letu naklonila društvu potrebno podporo, dalje načelniku kmetijskega oddelka banske uprave, g. inž. Zidanšku in referentu g. inž. Jelačinu, ki sta društvu vedno naklonjena. Zahvaljujem pa se tudi vsem onim, ki so k lepemu uspehu Janševe proslave pripomogli na katerikoli način. Prav posebno zahvalo pa izrekam tudi še g. senatorju dr. Švrlljuži in njegovi soprogi ter narodnemu poslancu g. Antonu Krejčiju, ki so v raznih društvenih zadevah intervenirali pri

ministrstvih v Beogradu in s tem društvu pomagali.

Ne smemo pa pozabiti tudi onih čebelarjev, ki so se preselili v kraj miru in počitka. Prvi, ki nas je zapustil, je bil Primož Žontar, starosta čebelarjev kranjske okolice, vnet in zaslužni čebelar. V Trebnjem je umrl šolski upravitelj v p. Josip Zajc, dolgoletni naš član. V št. Rupertu pa je legel k počitku ondotni šol. ravn. Aleksander Lunaček, ki si je pridobil zasluge ne samo z vzornim čebelarstvom, temveč tudi s tem, da nam je vzgojil mnogo mladega naraščaja, ki danes nadaljuje njegovo delo. Smrtni kosi pa so žal podlegli še nadaljnji zaslužni člani, to so: šol. nadz. Egidij Schiffrer z Breznice, Ivan Weiss v Predgradu ob Kolpi in šol. uprav. Leopold Viher v Slov. Bistrici. Slava njihovemu spominu!

I.

Odbor, ki je bil lani izvoljen, je neokrnjen deloval vse leto.

V ožjem odboru so bili:

Prof. Josip Verbič kot predsednik, Henrik Peternel, župnik v p., kot podpredsednik, Mirko Dermelj kot tajnik in blagajnik, Adolf Arko kot vodja Društvene Čebelarne, Avgust Bukovec kot urednik Slov. Čebelarja, Janko Babnik, Stane Mihelič, Slavko Raič, Anton Žnidaršič pa kot odborniki.

V širšem odboru pa so bili poleg članov ožjega odbora še: Drago Bitenc za krški, Majer Julij za kamniški, Peterlin Alojzij za kočevski, Strgar Jan za bohinjski, Valles Josip za novomeški, Vuk Slavko za notranjski, Gallob Rudolf za mežiški, Lenarčič Franc za ptujski, Močnik Peter za mariborski, Ribič I. za prekmurski in Štefanciosa Anton za rogaški okraj.

Namestnika odbornikov sta bila: Bačič Alojzij z Viča in Grčar Tit z Barja. Preglednika računov pa sta bila Šmajdek Ivo in Verbič Ivo.

Ožji odbor je imel v letu 1934 skupno 45 sej, širši odbor pa 3, torej skupaj 48 sej. Odbora sta reševala tekoče društvene zadeve. Sejni zapisniki so bili objavljeni v Slov. Čebelarju. Stremljenje odbora je vedno bilo povzdigniti naše čebelarstvo in koristiti društvenim članom. Ker pa prinaša čas vedno nova čebelarska vprašanja, se bo moral bodoči odbor baviti tudi s temi, da bo moglo naše čebelarstvo napredovati z duhom časa.

Glasilu našega društva Slov. Čebelar, ki ga urejuje Avgust Bukovec, je redno izhajalo. Z Janševo številko je letnik mnogo pridobil na vsebini in obsegu. Slavnostna številka, ki ob-

sega 3 navadne številke Čebelarja, je bila tiskana v večji nakladi in je članom na razpolago. Naj omenim še, da je ob koncu lanskega leta preteklo deset let, odkar vodi uredništvo lista sedanji urednik. Naj bi vodil to težko delo še mnoga leta.

List je bil tiskan v Jugoslovanski tiskarni v 3.400 izvodih. Razpošiljal pa se je 3.015 naročnikom na 430 različnih pošt. Dobivali so:

podružnični člani	2470 izvodov
direktni naročniki	478 izvodov
v zameno	35 izvodov
brezplačno	32 izvodov
Skupaj	3015 izvodov

Število naročnikov se je torej povišalo za 382.

Izven naše države smo list pošiljali 96 naročnikom: v Ameriko 6, v Češkoslovaško 10, v Italijo 58, na Koroško 12, na Poljsko 5, v Nemčijo 2, v Avstrijo 1, v Rusijo 1, v Bolgarsko 1. Skupaj 96 izvodov.

Živahneje delovanje je bilo opaziti lansko leto med slovenskimi čebelarji na Koroškem, kar je razveseljivo znamenje.

Podružnice. Društvo je imelo koncem leta 118 delujočih in 10 nedelavnih podružnic. Članstvo je po podružnicah porazdeljeno takole: Bled 10, Blejska Dobrava 14, Boh. Bistrica 33, Borovnica 16, Boh. Bela 7, Breznica 30, Barje 29, Cerknica 14, Cerklje-Kranj 17, Črnomelj 18, Dol. Logatec 30, Domžale 17, Dovje-Mojstrana 15, Dolsko 9, Dobrepolje 10, Gorje-Bled 23, Horjul 19, Hrušica 11, Jesenice 35, Jezersko —, Krka 10, Krtina 36, Kranj 44, Križe 24, Kočevje 10, Koprivnik 16, Kamnik 43, Laze-Planina 13, Leskovec-Krško 38, Leše-Brezje 19, Ljubljana 68, Metlika —, Medvode 15, Novomesto 28, Naklo 37, Preserje 17, Podkrim 10, Poljane 46, Polhovgradec 18, Rob 10, Ribnica 18, Radovljica 44, Račna 13, Sevnica ob Savi 22, Stari trg-Rakek 13, Smladnik 22, Sv. Vid-Cerknica 14, Sodražica 19, Skaručna 10, Selca-Železniki 42, Šmartno-Litija 12, št. Vid-Stična —, Škofja Loka 15, št. Rupert-Mokronog 17, Šmarjeta-Novomesto —, Trebnje 24, Trbovlje 39, Tacen 18, Vič 36, Vodice 12, Vel. Lašče 15, Vel. Dolina —, Vrhnika 47, Vnanje gorice 12, Zagorje 18, Zakot-Brežice 20, Žalna 16, Žužemberk 21, Beltinci 15, Braslovče 14, Bočna 27, Celje 33, Črna-Prevalje 20, Dol. Lendava 31, Fram 11, Guštanj 17, Hoče 6, Jarenina 7, Konjice 13, Kapela Radenci 9, Kozje 9, Ljutomer 16, Laško 14, Ljubno 31, Makole 14, Mežica 41, Marenberg 4, Muta ob Dravi 18, Murska Sobota 5, Maribor 39, Mursko polje-Križevci 22, Mozirje 28, Ormož 25, Prevalje

31, Podpeca 18, Ptuj 35, Podova - Rače 17, Ruše 49, Rogatec 22, Rog. Slatina 8, Senovo 19, Sav. dolina 15, Slov. Bistrica 21, Slovenjgradec 25, Središče-Drava 13, Stoperce 5, Sv. Marjeta 9, Sv. Lenart 0, Št. Lovrenc 0, Sv. Frančišek 16, Sv. Trojica 9, Sv. Andraž 11, Sv. Urban 0, Sv. Benedikt 9, Strigova 9, Št. Jurij ob j. ž. 27, Sv. Jurij ob Ščavnici 5, Št. Ilj 23, Št. Rupert-Slov. gor. —, Št. Janž. na Drav. polju 10, Šmarje-Jelše 6, Šmartno ob Dreti 15, Šoštanj 23, Šmartno ob Paki 20, Vojnik —, Velenje 27, Zg. Dravsko polje 12 članov.

Nove podružnice se snujejo na Dobrovi pri Ljubljani, pri Sv. Marku pri Ptuj, v Bogojni, v Kopivniku pri Framu, v Poljčanah, v Dravogradu in v Št. Janžu na Vinski gori.

Nove podružnice pa so bile ustanovljene na Muti, v Križah, v Kostelu pri Kočevju, v Preserju pri Ljubljani.

Bivša Ljubljanska oblast ima 69 podružnic z 1294 člani.

Bivša Mariborska oblast ima 59 podružnic z 1176 člani.

Skupaj 129 podružnic z 2470 člani.

Janševa proslava. Pomembna društvena prireditelj je bila lansko leto dne 20. maja, ko smo proslavili 200 letnico rojstva Antona Janšee.

Proslava je prav lepo uspela. Zanimanje za Janšo so pokazali tudi inozemski čebelarji in njih društva, saj je naše društvo dobilo nebroj brzojavnih čestitk, članke o delu Janše pa so prinašali tudi inozemski čebelarski listi. Naše društvo je ob priliki proslave izdalo in založilo brošuro »Anton Janša, slovenski čebelar«, ki jo je sestavil abs. filozof g. Stane Mihelič. V njej je zbrana vsa snov o Janši, ki smo jo doslej imeli raztreseno po raznih knjigah in arhivih. Prav je tedaj bilo, da se je odbor odločil za izdajo te knjige, ker se je s tem rešil pozabljenosti marsikateri drobci iz Janševe zgodovine in bo zbrana snov ostala ohranjena še poznim našim rodovom. Brošura je bila tiskana v 1000 izvodih.

Vseslovenski čebelarski kongres in razstava v Beogradu, sta bila od 24. avgusta do 2. septembra. To je bila lepa manifestacija slovenskih čebelarjev. Na kongresu so bili poleg jugoslovanskih čebelarjev še naši bratje Čehi, Slovaki, Poljaki in Bolgari; škoda, da ni bilo še Rusov. O kongresu in razstavi je v »Slov. Čeb.« že poročal gosp. prof. Raič. Od odbora so se kongresa udeležili predsednik prof. Verbič, prof. Raič, društveni tajnik in žnideršič. Zanimanje za naše orodje, med, satnice in panje je bilo na razstavi zelo veliko. Škoda, da naši razstavni predmeti niso

prišli zaradi mnogo premajhnega prostora do večje veljave. Za razstavo je dal odbor napraviti dva modela v velikosti okrog 1½ m². Prvi je predstavljal tipični kranjski čebelnjak, drugi pa moderni čebelnjak z A.-Ž. panji. Vzbujala sta veliko pozornost. Kako slabo letino smo imeli v Dravski banovini, se je na razstavi prav dobro opazilo. Med tem, ko so naši južni tovariši zbrali na razstavi velike množine medu v kozarcih in v satju, smo mi mogli razstaviti le 70 kozarcev vzorcev našega medu. Kdor pa je naš med kupil, ga ni mogel prehvaliti. Prodali bi ga velike množine, če bi ga bili imeli. Veliko zanimanje, posebno med Čehi, so vzbudili naši škofjeloški kruhki. Splošni razstavni predmeti pa so nudili zelo poučno sliko o razvoju čebelarstva v naši državi.

Od naših članov so razstavili poleg Društvene Čebelarne še gosp. Strgar iz Bohinja, gospa Derničeva iz Mojstrane, gosp. Janko Babnik z Viča in gosp. Noč iz Škofje Loke. Ocenjevalna komisija je vsem razstavljalcem priznala odlikovanja. Naša Čebelarna je bila odlikovana z zlato kolajno in pohvalo, ravno tako tudi društvo.

Selekcijsko postajo je naše društvo ustanovilo lansko leto meseca maja. Vodi jo gosp. višji kontrolor Janko Babnik. Za postajo je društvo kupilo 8 najboljših rojev z enoletnimi maticami, ki se sedaj preizkušajo in opazujejo. Imena bivših gospodarjev teh rojev so tajna, da je vsaka pristranska klasifikacija izključena. Posebna komisija je v jeseni lanskega leta postajo pregledala in klasificirala posamezne družine. Koncem letošnjega leta bo vodja postaje opazovanje zaključil, na kar se bodo razdelile nagrade bivšim lastnikom rojev, najboljša družina pa se bo postavila na plemenilni postaji v Kamniški Bistrici.

Plemenilna postaja v Kamniški Bistrici je poslovala lani pod vodstvom prof. Verbiča. Postaja se vedno bolj in bolj izpopolnjuje in je za naše čebelarstvo velike važnosti. V poletju si jo je ogledal referent pri Banski upravi g. ing. Jelačin. Banska uprava nam je naklonila za njo podporo 3000 Din. Želeti bi bilo, da bi se naši člani za postajo še bolj zanimali in si po njej izboljšali svoje matice. Omeniti moram, da opravlja postajo gosp. predsednik brezplačno, poleg tega pa je že marsikatero čebelico žrtvoval iz svojih panjev.

Jugova čebelarska knjiga. Odbor je lansko leto sklenil izdati novo čebelarsko knjigo, ki jo je sestavil gosp. Donat Jug, pregledali in izpopolnili pa so jo razni naši strokovnjaki. Zaradi tehničnih ovir se je izdaja knjige nekoliko zakasnila, za letošnjo veliko noč pa

bo gotovo zagledala beli dan. Čebelarji jo že težko pričakujejo. Knjiga bo imela zbrano vso snov naprednega čebelarstva in bo kažipot ne samo začetnikom, ampak tudi izkušenim čebelarjem. Natisnilo se jo bo v 2000 izvodih in bo obsegala okrog 300 strani. Priporočamo že sedaj vsem, da jo naroče. Knjiga bo važen napredek v slovenski čebelarški literaturi in bo bogato opremljena s slikami.

Pravila. Lanskemu občnemu zboru je odbor predložil nova društvena pravila, ki jih je zbor sprejel in Banska uprava tudi potrdila. Nova pravila so bila zelo potrebna. Razvoju našega čebelarstva niso stara pravila več ustrezala. Z njimi je imel odbor obilo posla. Po novih pravilih pa je naše društvo zopet dobilo svoj prvotni naslov. Namesto »Čebelarstvo za Slovenijo« se bo odslej imenovalo »Slovensko Čebelarstvo«. Pravila bomo razposlali vsem podružnicam.

Uredba o prevažanju čebel na ajdovo pašo je še vedno zelo trd oreh. Ako ustreže odbor eni stranki, se gotovo zameri drugi. Poleg tega pa Banska uprava tudi ni upoštevala vseh naših predlogov, in so zaradi tega nastale tu in tam prav neprijetne zadeve. Vendar pa se je pokazalo, da se razmere počasi izboljšujejo in urejujejo. Vsako leto se uredba popravlja in izpopolnjuje, da bo v doglednem času vsaj v glavnem zadovoljila domače čebelarje in prevaževalce. Tudi za letošnje leto smo poslali Banski upravi nekaj izpreminjivalnih predlogov. Najbolj pereče vprašanje te uredbe pa je: »Koliko panjev naj bi se določilo za določena pasišča za časa ajdovega cvetja?« Mogoče ne bi bilo napačno, da se na sedanjem občnem zboru to vprašanje končno razčisti in določi število, ker bi potem imel odbor oporo za nadaljnje delo. To poudarjam predvsem zato, ker dobiva društvo od svojih podružnic tozadevne pritožbe.

Letina in čebelna paša. Niti najstarejši čebelarji ne pomnijo, da bi paša kar tri leta zaporedoma odpovedala in prizadela našemu čebelarstvu tako neprecenljivo škodo. Položaj se je le v toliko izboljšal, da so čebelarji, ki so lani imeli svoje čebele na ajdovi paši na Ptujskem in Prekmurskem polju, pridobili za čebele vsaj zimsko zalogo. Vsi drugi kraji pa čebelam niso nudili niti tega. Povpraševanje po sladkorju je bilo zelo veliko in odbor ni mogel drugega kakor, da je sladkor zopet naročil, čeravno se zaveda, da je le surogat in da bi morali naročati le med. Toda kje dobiti nesporno zdrav in popolnoma zanesljiv pitanec? Da se pa vendar ustreže čebelarjem, ki hočejo prodati svoj med, je započela naša DČ akcijo posredovalca med prodajalci medu

in kupci. Društvo pa je zbralo v malih oglasih naslove prodajalcev medu, ki so podružnicam in članom na razpolago. Zunanji trg pa se najbolj zanima za naš hojev med, ki ga pri nas vsako leto primanjkuje. Na kak izvoz medu pa pod sedanjimi pogoji sploh ni misliti, ker bi morali prodajati blago skoro zastoj, ako bi hoteli konkurirati z zunanjimi cenami.

Zdravstveno stanje čebel se pri nas stalno nadzoruje. Veliko uslugu nam izkazuje drž. veter. bakter. zavod v Ljubljani, ki brezplačno preiskuje obolele čebele. S tem nam je v mnogih primerih omogočeno, da že v začetku pojava nastopimo proti bolezni in se obvarujemo slabih posledic. Čebelarji se zavoda pridno poslužujejo in mu stalno dostavljajo čebele v preiskavo. Zatiranje bolezni pa je sedaj urejeno tudi s pravilnikom, ki ga je izdalo ministrtvo. Z njim se je bavil tudi naš odbor na več sejah. Sicer pravilnik ni tak, kot smo si ga zaželeli, vendar imamo v njem oporo, na katero se pri poslovanju in zatiranju naslanjamo. Pravilnik je bil objavljen v »Slov. Čebelarju« in je v srbskohrvatskem jeziku brezplačno na razpolago vsem članom in podružnicam.

Da pa bo našim članom spoznavanje bolezni in njih zatiranje še bolj olajšano, je društvo založilo posebno in jako primerno brošurico, ki jo je sestavil prof. Verbič in bo vsem članom na razpolago.

Društvena Čebelarna se vsako leto bolj in bolj izpopolnjuje. O njej bo podal posebno poročilo nje vodja gosp. ravn. Arko.

Kontrola medu. Lansko leto se kontrola medu ni mogla razviti zaradi pomanjkanja medu. Kakor hitro pa se bo pojavila dobra letina in ugodna paša, bo tudi kontrola lahko začela s svojim delovanjem. Vodja kontrole medu gosp. Žnideršič je trdno prepričan, da se bodo letos odprle vse zakladnice medu in da bo imel s kontrolo mnogo posla. Mi le želimo, da bi se to tudi uresničilo. Potem bo živahnjša tudi kupčija medu, ki je v zadnjih letih tako zastala.

Reklama za konsum medu. Reklama za konsum medu je odvisna od zalog medu. Ako ga nimamo dovolj v zalogah, tudi ne moremo delati zanj velike raklame. Upajmo pa, da bo letos tudi v tem oziru boljše. Odbor že pripravlja posebne letake, s katerimi bo širil propagando med narodom.

Vosek. Od čebelne paše je odvisno tudi pridobivanje voska, ki ga v zadnjem času ni preveč na trgu. Pri naših članih se opazuje razveseljivo dejstvo, da prinašajo vedno lepše blago v prodajo. Nekateri so že pravi mojstri

v kuhi voska. To je vsekakor uspeh raznih tečajev in predavanj po naših podružnicah.

Predavanja. V preteklem letu društvo ni moglo prirediti toliko predavanj, kot bi bilo potrebno in kot so podružnice želele. Glavni vzrok temu je bila velika zaposlenost predavateljev in pomanjkanje denarja. Društvo ni dobilo lanske leto nikake subvencije za predavanja in tečaje in je moralo kriti vse stroške za predavanja iz lastnih sredstev. Kljub temu pa je bilo vendar predavanj deležnih preko 25 podružnic. V ljubljanskem okrožju so predavali gg. Bukovec, Majer in prof. Verbič. V mariborskem okrožju pa gg. Gallob, Močnik in Peternel. Po posameznih podružnicah so predavali tudi domači čebelarji, od katerih so nekateri v tej stroki zelo napredovali.

Tečaj za predavatelje. Ker novih predavateljev vedno bolj in bolj manjka, se je odbor odločil izpopolniti tudi to vrzel. Objavil je poziv za prijavo onih čebelarjev, ki bi se hoteli posvetiti temu poslu. Prijavilo se jih je nekako 24. Za prvi termin se je prijavilo 7 kandidatov, od teh jih je delalo izpit 5, 2 sta odstopila. Ti so napravili teoretični izpit v jeseni, iz prakse pa bodo izprašani letos poleti. Ostali prijavitelji pridejo na vrsto letos za teoretični in praktični izpit. Vsi pa bodo morali prej obiskovati še nalašč zato prirejene tečaje, da se bodo v stroki še bolj izpopolnili. Tako bo društvo prav v kratkem dobilo nov kader predavateljev. Takrat bo mogoče prirediti tudi več predavanj, s čimer bo ustrezno podružnicam in članstvu.

Opazovalne postaje vodi gosp. Julij Majer. Društvo jih vzdržuje sedaj 28. Mnogo jih je že, pa še premalo, ker še vedno dobivamo prošnje za dodelitev postaje, kar pa odbor ne more ustreči, ker nimamo zadostnih sredstev na razpolago.

Knjižnica obsega sedaj 410 knjig in 298 vezanih letnikov Slov. Čebelarja. Vodi jo gosp. prof. Raič. Knjižnica je še zelo pomanjkljiva. Manjka nam najnovejših del. Odbor pa se je že odločil, da bo tudi knjižnico izpopolnil z nakupom novih knjig in bo skušal urediti tako, da bo članstvu še bolj na razpolago. To vprašanje pa je zelo težko, ker nimamo še svoje sobe.

Zveza podružnic mariborskega okrožja v Celju deluje pod vodstvom večletnega predsednika g. župnika Peternela, ki točno in vestno vodi ne samo predsedniške posle Zveze, temveč ima tudi večino predavanj po ozemlju Zveze. Vrh tega pa je g. župnik tudi podpredsednik osrednjega društva. Zveza vrši s svojimi predavanji veliko kulturno delo med čebelarji svojega okoliša.

Sklepam svoje skromno poročilo z iskreno željo, da bi društvo pridobivalo na razmahu v korist čebelarstva ter v polno zadovoljnost svojega članstva. (Pride še.)

Pripombe k pravilniku o odvratanju in zatiranju nalezljivih boleznih pri čebelah

Josip Verbič.

Zdi se, da je bila v pravilniku kuga pomotoma uvrščena med druge manj nevarne bolezni. Zanj pač ne more veljati skupni predpis čl. 5 (1) b), da jo pri omenjenem pojavu ali milejši obolezlosti zatremo že samo s tem, da uničimo okuženo čebelno zalego ali da družino oprezno prestavimo v nov panj in stare sate uničimo. S takim postopanjem bi se dala nose mavost in za silo tudi pohlevna gniloba zdraviti, nikdar pa ne kuga zalege. To nam pove vsaka dobra učna knjiga o čebelnih boleznih.

Gospodarska škoda bi bila, da bi po čl. 5 (1) b) uničevali staro satje. To je popolnoma nepotrebno, ker se da staro, prazno satje brez nevarnosti za zdrave čebele, seveda s primerno previdnostjo, pretopiti v vosek. Pač pa splošno priporočajo uničenje satja z zalego, ki je veliko bolj nevarno.

Različno moremo tolmačiti označbe v čl. 3 (1) in čl. 5 (1) a) in b), ki govore o pojavu kužne bolezni v »večjem obsegu« in o pojavu v »obliki poedinih primerov« oziroma »v milejši obolezlosti«. Na kaj se nanaša izraz »obseg«, ali na število panjev enega čebelnjaka, ali na število okuženih obolelih čebelnjakov, ni jasno.

Milejše obolezlosti, to je take, ki izključuje pogin, pri kugi čebelne zalege sploh ni, pri nose mavosti pa ne pride v poštev, ker je ne zatiramo, ako nima značaja kuge.

Čl. 6 pravilnika nas uči, »kako je treba razkužiti kamenita in betonasta tla pred panji«. V ta namen predpisuje »vroč luga«; ker je luga več vrst, ki so bolj ali manj jedki in se morejo napraviti bolj ali manj gosti, bi bilo vse preprosteje, ako bi pravilnik kar priporočil 10% raztopino najcenejšega luga, t. j. sode.

Člen 6 (c) zahteva, »da si po opravitlu v okuženih panjih razkužimo roke, obleko pa osnažimo«. Nikakor ne zadostuje, da si obleko samo osnažimo, t. j. oščetimo, temveč moramo jo tudi razkužiti, ako je prišla v stik s kužilom, kar se zelo lahko zgodi.

Po členu 10 »se izvrši zaključna revizija, ki naj dokaže, da je bolezen prenehala, vsaj dva

meseca potem, ko se je začelo zatiranje. Ako bi bilo to revizijo opraviti v zimskem času, jo je odložiti do prihodnje pomladi«. Torej se lahko izvrši že meseca marca ali aprila. Ta doba je za revizijo kuže čebelne zalege neprimerna, ker se povzročitelj te bolezni razvija le pri večji toplini in se bolezen pojavi — navadno šele v toplen letnem času, zato bi se morala končna revizija na kuži obolelih čebel — preložiti na poletje.

Člen 11 varuje čebele pred trosi kužnih bolezni, ki se lahko zanesejo iz podjetij, ki se bavijo s predelavo starega satja v satnice. To je v redu! A teh podjetij je v naši državi malo in še ta so v rokah čebelarstev ali tvornic čebelarstev, torej činitelev, ki bodo gotovo skrbeli, da se bolezni ne bodo raznašale na čebele odjemalcev. Zelo pomanjkljivo pa je, da nikjer niso omenjena niti po vsej državi razširjena podjetja medicinarjev in izdelovalcev vosčenih reči. Ti skupujejo vse, kar diši po medu in vosku, ne glede na to, od kakšnih čebel izvira. Ti obrtniki tudi nimajo zanimanja za to, da delo opravijo v zaprtih prostorih in s potrebno previdnostjo, ker njihovi kupci ne trpe zavoljo takega obratovanja nikake škode. Zato so pri nas medicinarji in voskarji že neštetokrat raztrosili kužo čebelne zalege, vendar pravilnik te nevarnosti ne pozna.

K členu 11, ki navaja pogoje, pod katerimi se smejo uvažati čebele iz inozemstva, je pomniti, da imamo Jugoslovani v kranjski čebeli tako izvrstno plemo, da je vsak uvoz čebel nepotreben. Tuje, inozemke, pa naj so degenerirane nemke in pomehkužene italijanke, nam morejo biti le v škodo, zato naj bi bil njihov uvoz sploh prepovedan. Potrebno pa bi bilo podpirati izvoz naše čebele, kar bi moglo zelo dvigniti blagostanje naših ljudi. Izvoz bi pospeševali veterinarski predpisi, ki bi dali inozemskim kupcem naših čebel jamstvo, da dobijo zdrave čebele. Teh predpisov žal pravilnik nima.

Po besedilu pravilnika so čebelarji lahko prikrajšani za odškodnino, ki jo dobe drugi rejci za živali, ki jih pobijejo na ukaz oblasti. Čebele se ne uničijo po pravilniku zgolj na oblastveni ukaz, temveč po čl. 5⁽¹⁾ le s pristankom čebelarja ali pa jih mora po čl. 5⁽²⁾ čebelar sam usmrtiti, ker jih mora tako zapreti, da ne morejo izletavati in delati.

Na desetih mestih so v pravilniku omenjeni čebelarstvi strokovnjaki. Poverjene so jim važne naloge. Moral bi biti v vsaki občini vsaj eden, torej v Dravski banovini bi jih morali imeti nad 350. Imamo jih pa le ne-

koliko. Čebelarstvu bi zelo koristilo, ako bi pravilnik navedel, kako bomo prišli do teh važnih pomočnikov. Naj še pri tej priliki omenim, da za zatiranje čebelnih bolezni niso potrebni strokovnjaki za vse panoge čebelarstva, ampak bi zadostovali že čebelarski bolezenski strokovnjaki.

Iz vsega navedenega je razvidno, da pravilnik ne ustreza vsem upravičenim zahtevam in potrebam čebelarjev. Naloga čebelarskega društva je, da se obrne na pristojne oblasti, da ga popravijo in izboljšajo.

Srez Brežice

V tisti široki kot, ki ga tvori kot vzhodna meja reka Sotla in kot južna meja reka Sava, je stisnjen brežiški srez, ki meri v celoti nekako 400 km². Orliško hribovje ga zemljepisno loči v dve kotlini. Severno-zapadna hladnejša kotlina, od Sevnice do Rajhenburga, je posuta z nizkim gričevjem, ki se pa polagoma zvišuje iz ozke Savske doline proti severu. Južna kotlina okoli Brežic je široka plodna ravnina ob Savi in Sotli. Iz nje se proti severu polagoma dviguje in viša vinorodno gričevje Bizeljsko. Sploh uspeva trta v vsem srezu in je deseti del vse obdelane zemlje zasajen s trsom (20 km²).

Tudi za čebelarstvo je lega sreza ugodna. Gričevje, ki polagoma pada od severa proti jugu, tvori ugodne zavetne lege. Ob zgornji paši na vrbju se panji dobro razvijejo še pred glavno pomladansko pašo na sadnem drevju in travniških cvetlicah. Detelje sejejo ljudje še zelo mnogo: v letu 1933 je bilo vseh deteljišč 431 ha in 149 ha lucerne, skupno torej skoro 6 km². Tudi ajde je še precej okrog Sevnice in v južno-vzhodnem delu ob Sotli.

S čebelami se peča 333 oseb, ki so v letu 1933 zazimile 581 A.-Ž. panjev, 3 eksportovce, 1057 kranjčev, 129 dunajčanov, 11 američanov in 113 panjev raznih drugih mer. Zazimili so torej skupno 1894 panjev.

V vsem obširnem srezu delujejo le tri mlade podružnice: Zakot pri Brežicah, Senovo pri Rajhenburgu in pa Sevnica. Odprto jim je široko polje delovanja v korist domačega čebelarstva in tudi podružničnih

članov. Posebno pažnjo bo v bodoče treba posvečati izboljšanju čebelne paše. V srezu je tudi ena opazovalna postaja, Zakot pri Brežicah, ki nam z lepimi poročili odkriva tajne razvoja ondotne narave in čebel.

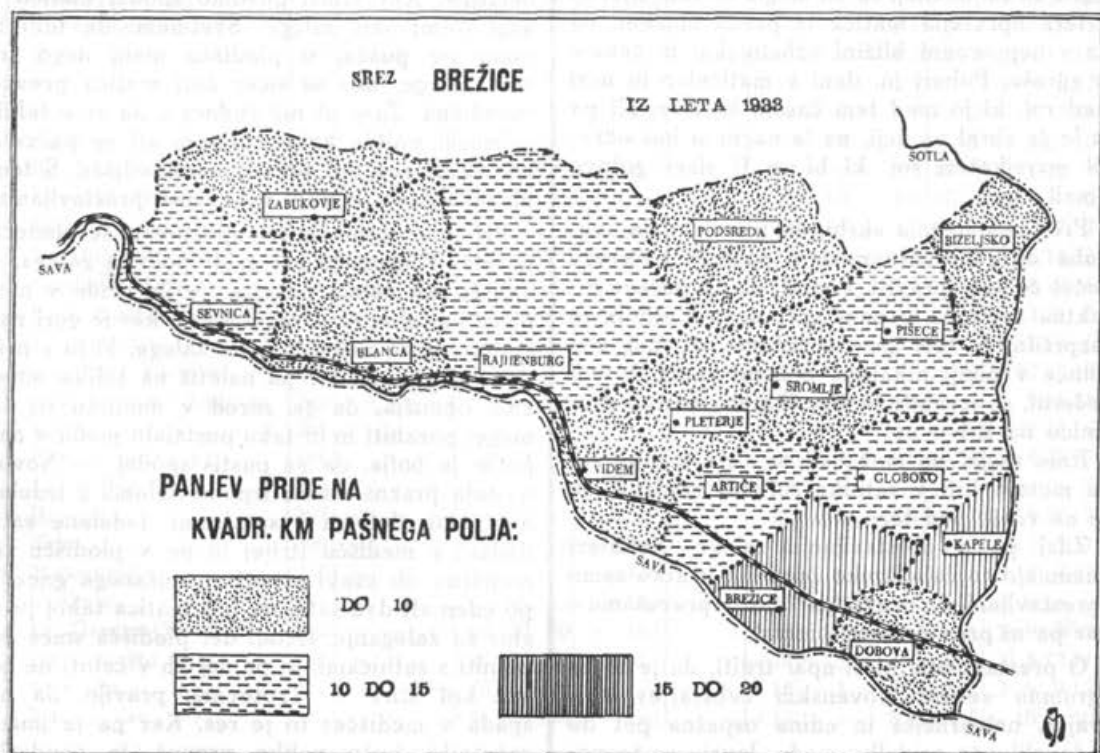
Pismo začetniku

Dragi! — Pišeš mi, da niti marec niti april nista bila kaj prida naklonjena razvoju tvojih plemenjakov, in da še nič ne kaže na roje. Tudi meni se ne godi dosti bolje, toda upajva, da se bo še vse na dobro obrnilo. Res, do roji konec aprila ob ugodnih pašnih in vremenskih prilikah niso nikaka redkost, posebno pri kranjičih ne, a pravi čas rojenja se prične vendarle šele z majem.

Zadnje čase, odkar smo se Slovenci intenzivneje oprijeli modernega čebelarjenja, se mnogo sliši in bere o čebelarjenju na roje in čebelarjenju na med. To sta namreč dva različna načina, po katerih uravnavamo obratovanje v naših čebelnjakih. »Čebelarjenje na roje« nam glede na naše panjske sestave pomeni predvsem čebelarjenje v kranjičih. Pod izrazom »čebelarjenje na med« pa si mislimo popolnoma določen način obratovanja v A.-Ž. panju; ta panj je namreč za take namene posebno prikladen in je v tem pogledu za nas trenutno še vedno najbolj uporaben.

Ti, dragi moj Tone, pa bi seveda oboje rad, roje in med, kajne? Jaz te razumem: vsak začetnik si želi pomnožiti število svojih plemenjakov in tako priti na zeleno vejico, kakor si sam misli. Sicer je pa tudi res nadvse mučen pretresljaj v ubogi začetniški duši, če se zgodi n. pr., da ti vzame zima samo dva panja, pa je s tem tvoje čebelarstvo skrčeno kar za celih 50%! — Tudi na med želiš čebelariti. Če se ne skriva za to željo sladkosnednost tvoje Micke?! Pa kaj to meni mar, in končno, — saj se res dajo marsikatera usta prav dobro za- mašiti ravno z medom.

V začetku maja si moraš biti že popolnoma na jasnem, od katerih panjev hočeš rojev in od katerih med. Rojiti boš pustil na vsak način vse kranjiče: saj jih zaradi rojev imaš v čebelnjaku. Če se ti jih zdi morda premalo, pa odloči zato še nekaj plemenjakov-žnideršičev. — Kranjiči se ti bodo po večini radi začeli pripravljati na roj in bodo kaj kmalu drug za drugim izleteli. Drugače je to z žnideršiči. Od teh dobimo sicer često močne, težke roje, ki pa so navadno kesnejši. Žal se ti utegne primeriti tudi to, da jih boš zastoj pričakoval. Zato nikakor ni vseeno, kakšno družino odločiš za rojenje. Treba je, da so to res najmočnejše in najbolj razvite. Da morajo imeti vse lastnosti dobrega plemena, je samo po sebi umevno, kajti noben umen čebelar ne bo razmnoževal čebel dvomljive vrednosti. Razume se tudi, da

čebelar, ki hoče kolikortoliko z gotovostjo pričakovati rojev iz žnideršičev, ne bo povečeval čebelam prostora z odpiranjem medišča, temveč jih bo pustil omejene na toplo odeto plodišče.

Znamenja rojev poznaš. Vendar ti svetujem, da jih ponovno in pazljivo prečitaš v Janševi knjigi, ker boš še tako zabil po nepotrebnem marsikako uro v zastojskem pričakovanju pred čebelnjakom. Tudi v Rojinovih »Spominih« boš našel o tem vprašanju toliko prekoristnega gradiva, da bi jih bilo res škoda prezreti. Vse, kar bereš, pa si skušaj s temeljitim opazovanjem na lastnih rojih utrditi v svojem spominu. To bo zate pozneje velikega pomena. Prihodnje leto, če boš hotel, ti namreč popišem vršo (ravšel) in nje uporabo, tako da boš roje lahko kar pri žrelu prestrezal. Za letos je za to že prekasno, pa tudi premalo skušnje še nemara imaš. Boš videl koliko veselje in užitke boš našel v tem. Pa je tudi res nekaj drugega o pravem času zajeti hudournik, ki se ti usiplje iz panjevega žrela, kot pa z veje ogreniti potrpežljiv grozd, ki bi te voljno čakal tudi do večera.

Kadar si slučajno zraven, ko leti roj iz panja, pazi — če ti je le mogoče — na matico. Najti matico na panjevi bradi med drugimi čebelami ni ravno težko, ker se navadno ne dvigne takoj v zrak, temveč se še nekoliko obotavlja pred žrelom, dokler je čebelji curek ne potegne za sabo. Glej, če bo mogla zleteti! Marsikatera oprášena matica iz prvca omahne na tla v neposredni bližini čebelnjaka, in čebele jo zgreše. Poberi jo, deni v matičnico in nesi med roj, ki jo med tem časom še išče, ali pa se je že zbral na veji, na ta način si boš ohranil marsikateri roj, ki bi se ti sicer gotovo skazil.

Pri vsajanju roja skrbi, da ti bo padala svetloba odzadaj naravnost v panj, v katerega hočeš čebele spraviti. Pomni, da jih požene direktna svetloba v panj prej nego kadilnik in razpršilo. S tem pa ni rečeno, da naj sije solnce v panj; nikakor! Solčni žarki, četudi večerni, so izvabili že marsikatero krotko družinico na krivo pot.

Roje vsajaj po možnosti na cele satnice, ki pa morajo biti v satnike solidno vdelane, da se ne vdajo pod težo roja.

Zdaj pa o prestavljanju zalege. Nekateri imenujejo to čebelarstvo opravilo kratko samo »prestavljanje«, drugi pa tudi »prevešanje«, kar pa ni prav primeren izraz.

O prestavljanju bi si upal trditi, da je to za ogromno večino slovenskih čebelarjev najkrajša, najvarnejša in edina uspešna pot do zadovoljivega pridelka medu. Izvaja se to po-

stopanje v A.-Ž. panju, ki je prirejen kot nalašč zato. Je pa v bistvu sledeče. Ko dosežejo čebele tolik razmah, da bi zaradi pomanjkanja prostora utegnile misliti na rojenje, jim čebelar poveča prostor s tem, da jim odpre medišče, prestavi vanj iz gnezda velik del zalege in dá s tem matici možnost do neoviranega zaleganja v plodišču. Da taka operacija ne ostane brez učinka, si lahko misliš. Povečanje prostora in razdvojenost zalege pripravita čebele, da opuste misel na rojenje: moč družine se torej ne bo cepila; priprava na roj, ki včasih zelo dolgo traja, ne bo motila čebel v njih pridnosti. V plodišču je dovolj prostora za zalego, a v medišču ga bo v treh tednih dovolj za med, dočim ga je prej za oboje primanjkovalo; pa tudi živali bo do takrat toliko, da ga bodo ob ugodni paši lahko napolnile.

Praktično pa ravnaj pri prestavljanju takole: Panj odpri, odstrani blazine, odkrij rešetko in se loti plodišča. Začni s stranskim satom; potegni ga iz panja, se prepričaj, da ni na njem matice in ga deni nato v medišče k isti steni, ob kateri se je nahajal v plodišču. Enako stori z drugim, tretjim satom itd. V medišče jih polagaj v istem redu, kot so bili v plodišču. Ko si prišel do sata z matico, ga položi na kozico, obdrži poleg njega na vsaki strani še po en sat zalege, nato pa prestavi v medišče še ostalo satje. Sat z matico vrni kot srednjega s sosednima vred v plodišče. — Tako dela večina čebelarjev. Kot vidiš, pustimo spodaj matico z vsaj tremi sati zalege. Svetujem, da tudi ti nikar ne puščaj v plodišču manj nego tri sate zalege, ker se sicer čuti matica preveč osamljena. Zato ni nič čudnega, da si v takih primerih poišče kako špranjo, ali se pa celo kar skozi rešetko pretegne v medišče. S tem pa žal splava po vodi tudi uspeh prestavljanja.

Pri tem poslu skušaj upoštevati še sledeča načela. V medišče naj pride pokrita zalega, v vališču naj ostaja odkrita. — Če pride v medišče kaj obnožine, nič hudega, ker je gori navadno vedno nekaj odkrite zalege, ki jo s pridom porabi. Kadar pa naletiš na tolike množice obnožja, da ga zarod v medišču ne bi mogel porabiti in bi tako postajalo medu v napolnje, je bolje, da ga pustiš spodaj. — Novonastala prazna mesta izpolni deloma z izdelanimi sati, deloma s satnicami. Izdelane sate dodeni v medišču (trije) in pa v plodišču simetrično ob vsaki strani zmanjšane gnezda po eden ali dva sata, da ima matica takoj prostor za zaleganje. Ostali del plodišča smeš izpolniti s satnicami, ki pa naj jih v celoti ne bo več kot štiri. — Trotovina, pravijo, da ne spada v medišče; to je res. Ker pa je imajo začetniki često veliko preveč, je vendarle

boljše, da jo spraviš v medišče, kot pa da bi jo nastavljal v škodljivih množinah matici pred nos. — Težki medeni sati naj gredo v medišče.

Pravi čas prestavljanja je približno tri tedne pred začetkom glavne paše. Gre namreč zato, da se do takrat izvali zalega v medišču. Pri nas bi bilo to nekako v času od začetka do srede maja. Panji, ki jih prestavljaš, morajo biti za to godni; vse ulice med satjem morajo biti zasedene in tudi spodaj se ne sme svetiti v žrelo. Vendar pa ne čakaj, da bi sedele čebele na roj. To bi bila že zamuda, zakaj panj, ki se je enkrat odločil za rojenje, ne bo izlepa člo-teku na ljubo opustil te svoje misli. — Če opaziš ob prestavljanju matičnike, jih poreži!

Imel bi ti o tem opravilu povedati še to in ono, pa bi potem stvar zgledala še težja in še bolj zamotana kot je res. Zato neham; te bo že lastna izkušnja o marsičem še poučila. Glej

samo, da boš panje po končanem delu toplo odel, nato pa mirno čakaj božjega blagoslova.

Zdaj te pa prav lepo pozdravljam.

Tvoj prijatelj France.

V Podgorju, 1. maja 1935.

Opazovalne postaje

Julij Mayer — Dob pri Domžalah

Ves mesec je bil suh in vrstili so se lepi jasni dnevi. Pomlad je v drugi polovici meseca že res »odklenila svoja vrata«: iva in leska, resje in nekatere pomladne cvetice so nudile čebelam obilice peloda, ki so ga donšale res v velikih množinah. Vendar so jih zelo ovirali hladni severni in severnovzhodni vetrovi, ki so neprestano pihali ves mesec. Najbolje so imele čebele v Zakotu, kjer so prinesle 28. marca že prvi donos 60 dkg z

Mesečni pregled za marec 1935

Kraj	Višina nad morjem	Panj je teže						Toplina zraka			Dni je bilo											
		pridobil v			izgubil v			v mese-cu čistih dkg	največ pridobil	naj-višja	naj-nižja	sred-nja me-sečna	izletnih	deževnih	snežnih	oblačnih	pol-jasnih	jasnih	vetrovnih			
		1.	2.	3.	1.	2.	3.													pri-dobil	po-rabil	dkg
Blejska Dobrava . . .	577	—	—	—	35	40	50	—	125	—	—	+17	-6	+3	5	13	2	-	6	9	16	6
Breg-Križe	483	—	—	—	50	50	70	—	140	—	—	+16	-7	+3	3	13	2	4	4	6	21	9
Virmaše-Skofja Loka .	361	—	—	—	50	80	110	—	240	—	—	+18	-7	+5	4	19	1	3	5	12	14	29
Tacen-Šmarna gora . .	314	—	—	—	20	40	60	—	120	—	—	+19	-7	+4	7	22	2	—	6	10	15	29
Barje	289	—	—	—	45	70	60	—	175	—	—	+17	-7	+4	3	24	2	2	4	10	17	21
Dob	305	—	—	—	30	50	80	—	160	—	—	+18	-9	+2	9	21	1	1	8	6	17	20
Rova	350	—	—	—	25	50	75	—	150	—	—	+18	-7	+4	7	20	2	2	2	3	26	18
Skorno-Novi kloster . .	450	—	—	—	60	65	70	—	195	—	—	+19	-9	+4	6	13	1	—	1	24	6	13
Sp. Ložnica-Žalec . . .	252	—	—	—	20	50	125	—	195	—	—	+14	-6	+2	5	16	2	2	6	18	7	22
Leveč-Sl. Bistrica . . .	355	—	—	—	—	100	100	—	200	—	—	+16	-10	+3	9	17	5	6	15	—	16	17
Muta	387	—	—	—	110	90	100	—	300	—	—	+14	-8	+2	2	16	2	4	7	17	7	18
Sv. Duh-Selnica	536	—	—	—	45	55	50	—	150	—	—	+12	-7	+0	9	9	2	5	5	14	12	13
Studenci-Maribor . . .	265	—	—	—	55	120	140	—	315	—	—	+20	-8	+5	3	16	1	4	6	9	16	22
Podova-Dravsko polje	255	—	—	—	40	85	100	—	225	—	—	+16	-10	+0	5	17	1	5	3	25	3	28
Cezanjevci	182	—	—	—	190	—	170	—	360	—	—	+18	-7	+3	4	14	3	6	11	14	6	27
Nedeljica-Turnišče . .	170	10	—	—	15	80	190	—	275	—	—	+20	-8	+5	5	11	1	3	10	7	14	13
Donačka gora-Rogatec	280	—	—	—	20	60	100	—	180	—	—	+24	-8	+4	5	14	3	5	9	11	11	15
Kozje	307	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+19	-10	+4	4	15	2	4	10	13	8	21
Leskovec-Krško	186	—	—	—	60	40	50	—	150	—	—	+18	-4	+6	8	18	1	2	4	19	8	9
Zakot-Brežice	156	—	—	—	65	35	65	50	85	60	28	+17	-6	+4	7	19	2	6	10	16	5	12
Bučka	307	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+22	-7	+5	9	17	1	3	7	17	7	30
Krka	300	—	—	—	75	95	120	—	290	—	—	+18	-7	+5	5	13	2	2	13	7	11	20
Mokronog	251	—	—	—	50	120	50	—	220	—	—	+24	-6	+7	7	21	6	2	10	4	17	6
Cerknica	575	—	—	—	25	40	75	—	140	—	—	+18	-9	+3	3	19	1	3	8	14	9	24
Sv. Gregor-Ortnek . . .	736	—	—	—	60	50	50	—	160	—	—	+13	-10	+1	1	16	1	1	9	3	19	23
Novo mesto	180	—	—	—	40	50	125	—	215	—	—	+20	-10	+4	8	20	2	3	8	12	11	20
Šmarjeta	375	—	—	—	30	30	10	—	70	—	—	-11	-3	+5	5	11	1	3	9	9	13	22
Valpča vas	280	—	—	—	85	100	105	—	290	—	—	+19	-3	+8	7	17	5	-	10	10	10	14

Vsi panji so A.-Ž. sestava.

vrbovja. Povsod so čebele močno zalegale, poraba je bila velika — na dan povprečno po 6,3 dkg — zato je padlo zopet nebroj panjev, ki jim je ta čas zmanjkalo zimske zaloge. Panji na pasiščih pomladnega vresja so mnogo trpeli zaradi neugnanih hladnih vetrov. Mnogi so se naravnost stisnili v zimsko gručo.

Letos je izredno mnogo panjev postalo brezmatičnih. Zaradi slabih letin panji že dve leti niso rojili in v tem vidijo nekateri vzrok, da je padlo letos toliko matic. Novo mesto poroča, da je padlo celo 6% lanskim matic! Vzrok ni znan.

Ropanje se je po malem držalo vse do sredine meseca, ko so dobile čebele v naravi dovolj opravka. Opazovani panj v Nedeljici je »obogatel« za 10 dkg. Zelo žalostno sliko kaže Barje, kjer je padlo mnogo izropanih panjev. Tam nekje so imeli 18. t. m. celo že prvi roj; a gospodar ga ni bil nič vesel — rodila ga je lakota!

V tem mesecu se je po nekaterih čebelnjakih pojavilo še hujše »ropanje«. Blizu Skor-

nega so tatovi vzeli iz A.-Ž. panjev stranske z medom napolnjene sate! Pri Cezanjevcih pa so nekemu čebelarju panje kar zažveplali in odnesli medeno satje!

Povpraševanje po medu je zadnji čas postalo precej živahno. Tudi cena se je za malenkost zvišala. Kjer so mogli čebelarji podati jamstvo za zdrav pitanec, so odprodali skoro vse zaloge. Pa tudi kot važno in uspešno zdravilo proti hripi, ki je razsajala ta mesec po naših krajih, so uporabljali med v izdatni meri.

Vedno racionalnejše oskrbovanje kmetskih posestev sili čebelarske podružnice k samopomoči: izboljševanju paše. Podružnica Muta je naročila 2000 akacijevih sadik, ki so jih člani posadili na primernih krajih.

Žalostno poročilo pa prihaja iz bližine Bogojine, kjer je imel neki brezvesten čebelar izpostavljen okužen sat, da bi z njim »osrečil« sosednje čebelarje!¹

¹ Da bi mu kremplji odpadli! Ur.

Društvene vesti

Javljamo žalostno vest, da je dne 24. aprila t. l. umrl gospod

Juan Jurančič

častni član našega društva in potovalni učitelj čebelarstva.

Pokopan je bil dne 27. aprila pri Sv. Antonu v Slovenskih goricah.

Velezaslužnega propagatorja umnega čebelarstva in odličnega organizatorja štajerskih čebelarjev ohranimo v trajnem in častnem spominu!

Odbor Slov. Čebelarskega društva.

Zveza čebelarskih podružnic v Celju priredi sledeča predavanja:

12. maja v Šoštanju ob 8.30 uri;

12. maja ob 14 uri v Smartnem ob Paki;

19. maja v Ptujju;

26. maja v Rogatcu;

30. maja na Ljubnem.

Novе knjige. Opozarjamo vse čebelarje, da preberejo oglas na ojuju glede novih knjig, ki jih je naše društvo založilo. Obe knjigi, prof. Verbičeva »Čebelne bolezni« kakor tudi Jugova »Praktični čebelar«, so izrednega pomena za naše čebelarstvo. Naročajte jih, čebelarji, za plačevanje pa se poslužite naših položnic ček. rač. št. 11.066. Prazne položnice, ki jih morate izpolniti, dobite na vsaki pošti. Posebno priporočamo v celo platno vezano Jugovo knjigo, ker je mnogo trpežnejša in lepe zunanje oblike.

Članarina. Vse zamudnike prav lepo prosimo, da nam članarino takoj nakažejo. Društvo ima z izdajo novih knjig ogromne stroške. Nujno potrebujemo članarino, da bomo mogli kriti vse stroške. Zaostanki znašajo še velike vsote.

Predavanja. Vse podružnice, ki žele imeti predavanja, naj to sporoče po posebni dopisnici z navedbo dneva, ure, kraja in snovi, ki naj bi se na tečaju ali predavanju obravnavala. Pri določitvi ure naj se vedno ozira na prihod vlaka in železniško zvezo. Lansko leto so bili naši gg. predavatelji z Janševo proslavo in vseslovanskim kongresom močno zaposleni, letos bo možno prirediti več predavanj. Kolikor bo na razpolago denarnih sredstev, bo odbor radevolje ustregel vsem. Podružnice, ki spadajo v Zvezo v Celju, naj se obračajo za predavanja izključno le na Zvezo v Celje, na predsednika Peternela.

Nove štampiljke za vse podružnice so v delu. Imele bodo enotno obliko in napis »Podružnica Slovenskega Čebelarstva« — poleg tega napisa pa še ime sedeža podružnice. Ko bodo štampiljke izgotovljene, jih bomo takoj razposlali.

Društvena čebelna plemenilna postaja na Kopiških ob Kamniški Bistrici je od 1. maja pripravljena. Kdor hoče, da se mu čebelne matice, pa naj so rojeve ali umetno vzrejene, oplemene z odličnimi troti, naj jih pošlje ali prenese na omenjeno plemenišče. Nova vozna cesta v Kamniško Bistrico pelje skozi Kopišča. Poslane matice morajo biti v enostavnih plemenilnikih, a brez trotoev. Pristojbine ni Pač pa je treba pred uporabo postaje par dni prej obvestiti vodstvo plemenilne postaje v Ljubljani Streliška ulica 32, kjer se dobe tudi vsa pojasnila.

Tečaji za čebelarke učitelje, mojstre in bolezenske strokovnjake se bodo vršili, kakor je bilo objavljeno v februarški številki Slov. Čebelarja, v dneh od 13. do 18. maja t. l. Nameščenci, ki se nameravajo tečaja udeležiti, naj takoj prosijo za potreben dopust pri svoji oblasti. Društvo je poskrbelo, da se bodo njihove prošnje ugodno rešile. Vsi udeleženci se zberejo dne 13. maja točno ob 10 dopoldne pred Društveno Čebelararno v Pražakovi ulici. Neprijavljencem udeležba ni dovoljena.

Nakup rojev za društveno selekcijsko postajo. Tozadevni poziv je bil objavljen v št. 4. Slov. Čebelarja, na katerega ponovno opozarjamo. Društvo ni dobilo niti ene prijave, zato nakup rojev za selekcijsko postajo ponovno razpisuje pod istimi pogoji, kot so na-

vedeni v št. 4, le s to spremembo, da je prodajo teh rojev prijavitelj društvu najkasneje do 10. maja, prinesiti ali odposlati pa bo roje tako, da bodo prispeli v Ljubljano dne 22. maja, in sicer v Društveno Čebelararno. Onim, ki bodo roje prijaviteli, bomo poslali posebne za- bojčke z nadaljnimi navodili. Najvažnejše pa je to, da se društvu odstopijo proti plačilu res le prvovrstni roji z maticami najboljših lastnosti.

POROČILO O ODBOROVIH SEJAH OSREDNJEGA DRUŠTVA

XI. seja dne 21. marca 1935. Odbor je razpravljal o nakupu parcele za bodoči Janšev dom; obravnaval je predloge za občni zbor, osnutek o zavarovanju panjev, o podpornem skladu, glede volitve zastopnika kranjskih podružnic in glede naslovne strani Slov. Čebelarja za prihodnje leto.

XII. seja dne 24. marca 1935. To je bila seja širšega odbora takoj po občnem zboru, na kateri se je konstituiral odbor. Posamezna društvena opravila so bila dodeljena zopet istim osebam, kot lansko leto.

XIII. seja dne 28. marca 1935. Odbor je odobril zapisnik občnega zbora; razpravljal je o povečanju Slov. Čebelarja, kar bi bilo potrebno zaradi objave dolgega poročila o občnem zboru; nadaljeval je tudi razpravo o nakupu parcele.

XIV. seja dne 4. aprila 1935. Gg. odborniki so razpravljali o zapisnikih zadnjih sej in predlogih širšega odbora in občnega zbora; posebno pa je odbor razpravljal o Jugovi čebelarški knjigi, ki bo v kratkem dotiskana. Odobril je vse stroške zanjo in določil ceno, po kateri se bo knjiga prodajala. Ta je za mehko vezano knjigo 35 Din, za v platno vezano pa 45 Din v predprodaji. Na predlog g. Majerja je odbor uredil nekatere zadeve o opazovalnih postajah in nakupu novih tehtnic.

XV. seja dne 11. aprila 1935. Odbor je v glavnem obravnaval predloge, sprejete na občnem zboru v Celju in ukrenil vse potrebno za njih izvršitev.

Vesti iz podružnic

Ljubljanska podružnica ima prihodnjo odborovo sejo v torek 7. maja ob 8 pri »Nacetu« na Šmartinski cesti. Čebelarji, ki se zanimate za odborovo delo, ste vedno dobrodošli!

Člane Ljubljanske podružnice vabi odbor, da prijavijo do 25. maja podružničnemu gospodarju, prof. Verbiču Josipu, Streliška ulica 32, v Ljubljani, število panjev, ki jih nameravajo letos postaviti v morebitno hojevo pašo v podružnični čebeljak pod Krimom. Hkrati je plačati tolikokrat po 1 Din, kolikor se prijavi panjev. Zneska ne bomo vrnili, pač pa všteli v stojnino, ki znaša 3 Din od panja. Po preteku navedenega roka dobe pravico do še neoddanega prostora oni člani, ki žele postaviti nad 39 panjev. Vplačila po čekovnem prometu je nasloviti: »Podružnica osrednjega Čebelarstva društva za Ljubljano in okolico«; številka našega čekovnega računa je: 13.275.

Podružnica za Maribor in okolico priredi dne 12. maja t. l. v primeru slabega vremena pa 19. maja, čebelarški sestanek pri čebelarju Oviču v Studencih pri Mariboru (pri pokopališču). Začetek ob 14. Člani in nečlani, pridite polnoštevilno!

Čebelarstva podružnica v Mozirju priredi dne 9. junija t. l. popoldne poučno čebelarstvo predavanje pri čebelnjaku g. Fužirja v Lepi njivi.

Vse, ki se zanimajo za napredno čebelarjenje, vljudno vabi — odbor.

Čebelarstvo podružnico v Trebnjem je zadela velika izguba. Nenaadna možganska kap je zadela njenega člana g. Jos. Topolavska, vpokojenega šol. upravitelja in lastnika lepega gradiča na Vinigoric. Ko je pregledoval svoje ljubljenske pri pomladanskem izletu, je padel pred čebeljakom. Kljub takojšnji zdravniški pomoči je v dobri uri izdihnil svojo blago dušo. Bil je ne samo vnet čebelar, ki je z vso ljubeznijo oskrboval svoje čebele, ampak tudi umetnik z malo žagico. Izrezal je milansko stolnico, visok gotski stolp in mnogo drugih lepih predmetov. Vsem čebelarjem je bil zelo naklonjen. Vzornega čebelarja ohranimo v trajnem spominu.

Čebelarstva podružnica v Zakotu pri Brežicah je imela redni občni zbor dne 10. februarja t. l. Radi slabega vremena so se zbora udeležili samo člani iz bližnje okolice. Sklenili smo zato objaviti

potek zbora nakratko v našem glasilu. — Iz poročil predsednika, tajnika in blagajnika je razvidno, da je podružnica delovala z vso vnemo, iskala novih smernic za bodoče delo in skrbela, da čim prej nudi članom orodja, katera si posameznik radi denarnih težkoč ne more nabaviti. V ta namen nam je banski svetnik gosp. Ernest Krulej zopet preskrbel od kr. banske uprave pomoč v znesku 1.100 Din. Za trud se mu na tem mestu najprizračneje zahvalujemo. Poleg kotla za kuho voska, katerega že imamo, smo dali v delo domačim obrtnikom, stiskalnicu in čistilnik za vosk, tako, da bo do jeseni vse pripravljeno za tečaj za kuho voska. Blagajnik je izkazal 3.023.75

Podružnica je imela proslavo 200 letnice rojstva Janše. Podružnica je osnovala opazovalno postajo in dobi za sedaj za to potreben toplomer. Na tem mestu g. voditelju postaj podružnična zahvala za njegovo naklonjenost.

Sprejeti so bili sledeči predlogi:

1. Naprosi se za predavanje, ki naj bo vsaj letos, ker ga ni bilo že dve leti.

2. Ker se je nekaterim članom podružnice delala pri postavitvi čebel v pašo neprilika ali se sploh postavitev odklonila, čeprav ni bilo še velikega števila panjev v kraju, zato naj društvo deluje na to, da bi se doseglo, da se pri event.

Predavanje jeseni leta 1934 pri čebelnjaku g. Matije Ašenbergerja v Dolu pri Hrastniku.

dinarjev prometa. — Po raznih formalnostih je bil soglasno sprejet absolutorij za stari odbor. — Volitve so pa ponovno dokazale, da je stari odbor popolnoma vreden zaupanja članov, ker je res pokazal uspeh podružnice v kratki dobi dveh let. — Soglasno je bil torej izvoljen stari odbor, nakar so se določile smernice dela za tekoče leto. — Podružnico čaka še mnogo dela, kajti želja članov je bila, da napravimo skupni čebelnjak za ajdovo pasišče in nabavimo še druga prepotrebna orodja. Ker imamo v svoji sredi tudi gg. učitelje, bomo vcepili ljubezen do čebelic tudi mladini.

Podružnica v Vel. Laščah je imela občni zbor 1935 dne 24. 2. 1935. Bilo je mnogo debate o čebelnem sladkorju. Res, da se ga je poslednja leta porabilo mnogo, toda temu so krive slabe letine. Da bi ga pa čebelarji sami uporabljali: 1. tega ne more biti, ker je sladkor proti temu namenu pripravljen, 2. če bi pa, kar pride posebno v naši podružnici v poštev, ker smo vsi le mali čebelarji, jemali še tisto malo količino medu čebelam in dodajali sladkor, se nam v nobenem primeru ne bi izplačalo, ker bi imeli z odvzemanjem delo, z dodajanjem delo in bi bili na istem. To bi se izplačalo le velečebelarjem. Paše ni bilo, pa čebele niso imele zaloge in morali smo leto za letom segati globoko v žep. Glavni odbor pa zakasnitve dospelosti sladkorja seveda ni bil kriv.

— dodatku ali spremembi uredbe o prevažanju čebel v pašo vnese, da imajo člani čebelarji prednost postavitve čebel pred nevčlanjenimi.

3. Društvo naj stremi in deluje na to, da doseže dovoljenje za čist sladkor, kakor ga dobe viničarji.

Dopis

Iz Kapele pri Slatini — Radenci. — Prosim malo prostora, da vam opišem čebelarske razmere v naši okolici ob severni meji. Tukaj je precej čebelarjev, a prav malo je takih, ki bi imeli naročenega »Slov Čebelarja«, češ, da jim ga ni treba, da je predrag, da jim ne ugaja vsebina lista itd. Večina čebelarjev čebelari v dunajčanih, kunčevcih in tupatam se šopiri kak ameriški panj. Zelo počasi se pojavljajo A.-Ž. panji, toda tisti, kateri so se ga oprijeli, ga tudi ne bodo več zlepa opustili. Kako pa je s čebelno pašo? Spomladi imajo čebele prvo pašo na jelši in vrbi, pozneje na češnji in sadnem drevju. Junija berejo na cvetlicah po travnikih, to pa le toliko, da imajo za sproti do ajdove paše.

Največkrat pa imamo še upanje na glavno pašo na ajdi. Le žal, da še ta nas mnogokrat ukani tako, da si čebele komaj naberejo le za zimo. Drugikrat kaj več, če boste sprejeli?*

* Prosim! Ur.

Jakob Ketiš.

Odmevi iz Češkoslovaške. V več češkoslovaških listih sem lani in letos bral beležke, ki se nanašajo na jugoslovansko čebelarstvo. Podatki, ki so jih naši čebelarski prijatelji iz Češke in Slovaške dobili na lanskem kongresu v Beogradu, so nekoliko netočni. Najbolj se čudim, kdo jim je dal informacije, da imamo v Ljubljani in Zagrebu čebelarski šoli, v Sremskih Karlovcih pa čebelarski znanstveni zavod. Za te ustanove nas Čehi kar zavidajo in pravijo, da bi jim češkoslovaška vlada lahko ustvarila kaj takega.

Prav žal nam je, da moramo češkoslovaškim tovarišem povedati, da čebelarskih šol in čebelarskega znanstvenega zavoda pri nas ni. Iskreno si jih želimo, ker bi bile zelo potrebne, toda vse kaže, da jih ne bomo dočakali. Morda bo naš mlajši čebelarski rod tako srečen, da se bo lahko šolal v državnih čebelarskih šolah, starejši smo že davno pokopali vse nade.

Bili so časi, ko je naš blagopokojni kralj podpisal ukaz o ustanovitvi čebelarske šole v Št. Jurju ob juž. železnici. Vse je bilo pripravljeno, da bi zavod lahko začel delovati, toda ta redka prilika je pri nas naletela na ljudi, ki so šolo pokopali že ob njeni zibelki.

Potem ni nihče več niti z mezincem ganil, da bi dobili kako šolo ali zavod. In je za naše pojme popolnoma nerazumljivo, da v zemlji, ki je marsikje izredno ugodna za čebelarstvo, ni niti ene ustanove, kjer bi se mogli mladi čebelarji vežbati, starejši izobraženi čebelarji pa se v svoji stroki temeljito izpopolniti, da bi lahko vršili pouk med narodom.

Kako srečni bi bili, če bi imeli polovico tega, kar imajo češkoslovaški čebelarji!

Letošnji občni zbor osrednjega društva v Celju je bil tak, kakršen bi moral biti vedno in kakršnega si vsi želimo. Čebelarji ne prihajajo na zbor zgolj zaradi tega, da bi poslušali razna poročila, marveč, da tudi izvejo kaj novega, se nekoliko razgovorijo, obnovijo stara znanstva in napravijo nova ter pokramljujejo o tej ali oni zadevi, ki jim je pri srcu. Starejši čebelarji smo zadnja leta pogrešali tiste ljubeznive domačnosti in prisrčnosti, ki je vladala na zborih. Tožilo se nam je po lepih časih, ko je bilo na občnih zborih kar »fletno«.

No, letošnji zbor nas je vse zadovoljil. Potekel je v najlepšem redu in v veseljem razpoloženju. Predsednik celjske »Zveze«, gosp. Peternel, je že na občnem zboru »Zveze« spravljal zborovalce s svojim ljubeznivim nastopom

v dobro voljo, ki je vladala tudi na poznejšem zboru osrednjega društva, ki ga je spretno vodil gosp. prof. Verbič. Ves čas zborovanja ni bilo slišati nobene jedke besede. Poslušali smo zgolj stvarne debate. Zborovalci so se izporočil lahko prepričali, da društveni odbor marljivo dela za čebelarski napredek in da ima v načrtu še mnogo dobrih stvari.

Zdi se mi pa, da še premalo delamo. To sklepam iz plohe predlogov, ki so bili na zboru sprejeti. Težko da bi mogli vse uresničiti, in kar tako čez glavo. Ne morem se otrestiti vtisa, da nekateri precenjujejo moči odbora. So reči, ki jih je treba dobro premisliti in prerešetati, da se potem vidi, kaj je mogoče narediti, kaj pa ne. Zvezd z neba klatiti tudi sedanji odbor ne bo mogel. Zato bi ga ne smeli z delom preobremenjevati, če hočemo, da ne zagazimo v polovičarstvo.

Iskreno želim, da bi nudili tudi bodoči občni zbori tako sliko, kakor letošnji. Občni zbor naj bo praznik čebelarjev. Vsi se ga moramo že vnaprej veseliti in željno pričakovati. Poskrbimo, da bomo šli od zborovanja dobre volje in veselih obrazov, ne pa preplašeni, užaloščeni in potrti.

Pozdrav vsem, ki so dobre volje!

Stric Matic.

Obnožina — kruhek zalege! Letošnja pomlad je ponekod za čebele zelo neugodna. V Ljubljani in njeni neposredni okolici so bile čebele sredi aprila tako žalostne, da kaj takega še ne pomnim. Nobenega leta, nobene obnožine, nobenega napredka. Burja dan na dan, paše nobene. Šele sredi aprila so čebele dobile nekoliko »kruhka«. Takrat so zastavile novo zalego, žal v prav majhni izmeri. Najboljši plemenjaki so jo imeli takrat na treh satih, namesto na šestih. To stanje je posledica pomanjkanja obnožine. Naj bo v panju še toliko medu, če ni obnožine in če ne pride pobuda od zunaj, torej od narave, bo razvoj panjev zastal kakor nenavita ura.

Pomladno cvetje na ljubljanskem trgu. Večkrat nanese, da moram čez trg v tiskarno. Takrat se vrnem domov prav slabe volje. Srce me boli, ko vidim na trgu dolgo vrsto prodajalk spomladanskega cvetja: trobentic, teloha, jetrnika, vrbe, rese itd. Enkrat sem naštel 137 prodajalk tega blaga. Vrsta je bila dolga 200 metrov... Košara pri košari, blago pa po slepi ceni.

Pa ga ne prodajajo samo siromaki.

Med prodajalkami sem videl znane ljudi, ki bi jim pač ne bilo treba nositi cvetja na

trg. Stiska za denar je velika in revež porabi sleherni priliko, da zasluži kak dinarček. Tako tudi s takim cvetjem. Nihče od nas mu tega ne sme zameriti, kajti ni cvetje na svetu samo za čebelarje. Vsi imamo pravico do kruha.

Vse graje pa je vredno, kako s cvetjem ravnajo. Na trg ga prinašajo dve tretjini preveč. Ko se bliža poldan in ni nade, da bi še kdo kaj kupil, pomečejo prodajalke polne košare cvetja v Ljubljano. Opazil sem, da so šopki trobentic napravljeni kar iz spodreznih rastlin, z listjem vred.

Po mestu tavajo cele jate otrok, ki stegajo roke in ponujajo pomladne cvetlice. Ko zavete na Ljubljanskem barju močvirni tulipan, je po travnikih otrok kakor kobilic in vse ceste so posute s tem cvetjem, ki ga otroci razmetavajo. Razne šole in zavodi napravljajo izlete v ljubljansko okolico in otroci se vračajo v mesto natovorjeni s cvetjem, da jim pada iz rok, ker ga ne morejo držati.

Pa pojdi v nedeljo ali na praznik k izletniškim vlakom, ki prihajajo v Ljubljano. Cele butare planinskega cvetja ima vsak izletnik. Ne moreš se ubraniti misli, da je tam v hribih od nedelje naprej brez cvetja. Vse so vzeli s seboj »ljubitelji narave«.

In se nekaj šopirimo, da ljubimo naravo! Pa ni nikogar, ki bi razposajencem znal in hotel učinkovito dopovedati, da je tako ravnanje s cvetjem zanesljiv znak prav majhne izobrazbe in prav žalosten dokaz, da sedanja generacija izgublja smisel za lepoto narave in da ji je varstvo rastlin deveta briga.

Nekateri čebelarji sanjajo o izboljšanju čebelne paše. Dokler ne bomo znali varovati niti tega, kar nam narava nudi sama od sebe, bomo pri izboljšavanju paše vršili le polovičarsko delo.

Zakaj sem te vrstice napisal? Saj bo ostalo vse tako, kakor je!

Janševo spominsko ploščo so odkrili dne 28. aprila v dunajskem Augartnu. Spored slavnosti je bil tale: 1. pozdrav gostov po predsedniku avstrijske čebelarke zveze; 2. petje brigittenavskega moškega pevskega društva; 3. odkritje plošče; 4. slavnostni govor ravnatelja avstr. čebel. šole Th. Weippla; 5. prevzem plošče v javno varstvo; 6. pozdravni govori; 7. zaključna pevska točka.

O podrobnostih bomo še poročali v prihodnji številki.

200 vagonov sladkorja za pitanje čebel bodo letos razdelili avstrijskim čebelarjem. — Nam pa nekateri zavidajo tistih borih par vagončkov, ki smo jih dobili lansko jesen.

Med kot zunanje sredstvo, zlasti pri zdravljenju ran je naslov letaku, ki ga je izdal dr. med. Zeis, Heiligenkreuzsteinach. Vsebina letaka je izredno zanimiva, ker nas opozarja, kako važno sredstvo postaja med tudi v moderni kirurgiji. Pisatelj, ki je sam zdravnik, uporablja med v zdravniški praksi sam. Zato so njegove navedbe tem večje vrednosti. Načeloma zdravi vsako rano z medom. Namesto sterilne obveze uporablja medeno. Razcefrane rane, ki je v njih mnogo nesnaže, se pod medeno obvezo očistijo popolnoma in se vsa nesnaža prime obveze. Obvezo je treba tekom 24 ur menjati.

Izvrstno učinkuje med pri obdrgnjenju kože, globokih praskah, opeklinah. Rane se celijo čudovito naglo in se nikoli ne ognoje.

Dr. Zeiss izčrpno obdelava vso snov. Brošurico, ki je pisana v nemškem jeziku, priporočamo vsem propagatorjem medu, ker bodo v njej našli mnogo dobrega in tudi izredno zanimivega, kar se da s pridom porabiti pri opozarjanju na med.

Sam Bog jih razumi. Ko sem lani jeseni potočil, sem dal plemenjakom v medišče vse iztočene sate, da jih čebele obližejo in »popravijo«, kar se je pri točenju pokvarilo. Proti koncu oktobra, ko so se čebele že same pomaknile iz medišča v plodišče, sem pobral prazno satjo, da ga spravim. To sem debelo gledal, ko sem ugotovil, da so se kar tri družine do zadnje čebele potegnile iz dobro založenih plodišč na iztočene sate v mediščih. Ko je prve dni novembra meseca zapihal jug, sem čebele otrešel v plodišče. Pri dveh panjih sta tudi matici šli za čebelami, pri enem je pa ostala spodaj in umrla od hladu. Ravno za to mi je bilo posebno hudo, ker sem njeno delo že dve leti zasledoval.

Takih primerov se v svoji praksi ne spominjam mnogo. Pravili so mi tudi drugi čebelarji, da so jim jo čebele letos na isti način zagodle. Vzrok? Veliko razburjenje zaradi medenega satja in nagli padec topline med pojedino, pa so še spodaj ostale čebele z matico vred pobrale šila in kopita ter hajdi gori v toplejše plasti. Po svetu je sedaj itak vse v zraku, oziroma v višjih sferah, pa bi čebele ne sledile splošni boleznii?! Kdor ve za pametnejši vzrok selitve, naj ga pove, da bo naša radovednost sita.

Listnica uredništva. Nekrolog o umrlem g. Jan. Jurančiču objavimo v prihodnji številki. Iskreno sožalje sorodnikom pokojnega!

Novo!

Slovensko Čebelarstvo društvo v Ljubljani
je založilo brošuro

prof. Jos. Verbič: „Čebelne bolezni“

Knjižica obsega 48 strani in opisuje vse čebelne bolezni, kako jih spoznavamo, kdo jih povzroča, kako jih zatiramo. Jako poučna knjižica bo rešila življenje marsikateri čebelni družini, če se bo čebelar ravnal po njej. Zato jo mora vsak čebelar imeti stalno v svojem čebelnjaku in ž njo stati na straži svojih ljubljenk.

Cena knjižici je le 2 Din in poštnina 1 Din

Po nekaj izvodov smo razposlali vsem podružnicam. Lahko pa jih še dobite pri glavnem tajništvu in Društveni Čebelarni. Knjižico pošljamo le proti predplačilu.

Čebelarji

ali ste res že pozabili na našega slavnega

Antona Janšo

na onega, ki nam je dvignil naše slovensko čebelarstvo in dal naši čebeli svetovni sloves? Po čem sklepamo to? Ker je še mnogo, mnogo čebelarjev, ki še niso kupili knjige

St. Mihelič:

»Anton Janša, slovenski čebelar«

ki obsega 164 strani in jo prodajamo
članom po 20 Din, nečlanom po 25 Din

Ako jo sami ne morete kupiti, skrbite, da si jo nabavi vsaj Vaša bližnja knjižnica, podružnica, šola itd., kjer bi si jo mogli čebelarji izposojati.

Spomin na Janšo mora biti t r a j e n, ta pa bo le, ako bomo vedno prebirali njegovo knjigo.

Naročajte knjigo pri glavnem tajništvu ali v Društveni Čebelarni.

Vljudno naznanjam gg. čebelarjem, da prevzamem **v vezavo** knjige Slov. Čebelarja, Sadjarja, Zvončka, Popotnika in slične izvode po znižani ceni: pol platno po Din 8'—, celo platno po Din 12'—, zlati napis na hrbtu po Din 2'50 za knjigo.

Priporoča se za naročila

Alojzij Zorič, knjigovez

Krško ob Savi št. 81

Društvena Čebelarna v Ljubljani

Pražakova ulica št. 13

kupuje

med brezhibne kakovosti. Poslati ji je vzorec medu z navedbo cene

prodaja

vse čebelarske potrebščine prvovrstne kakovosti

Zahtevajte cenik!

Čebelarji, naročajte čebelarske potrebščine le pri Društveni Čebelarni.

Slov. čebelarsko društvo ima v zalogi tudi še razne strokovne knjižice, in sicer:

Vrednost in poraba medu, spisal profesor Josip Verbič. Cena Din 1'25. Vse kar je treba vedeti o medu, je zbrano v tej lični knjižici. Priporočamo jo toplo čebelarjem in nečebelarjem, posebno pa gospodinjam in materam.

Bienenzuchtsbetrieb, I. del, spisal Br. Rothschütz, posestnik nekdanjega čebelarskega podjetja Podsmreka pri Višnji gori. Cena Din 5'—. Obsega 443 strani z jako važnimi sestavki. Je sicer nemška knjiga, a opisuje našo kranjsko čebelo in naše razmere.

Die Volks- und Mobilzucht der Krainer Biene, spisal Br. Rothschütz. Cena Din 2'—. Obsega 68 strani in je neobhodno potrebna za vse, ki se bavijo s kranjčiči.

Die erprobte Honig-Köchin, spisala Antonija Ravenegg. Cena Din 2'—. Vsebuje razne recepte za medeno pecivo.

Razne slike Janše in njega rojstnega kraja in hiše. Slike naj bi bile okras vsake čebelarske hiše. Cena po Din 2'—.